

2011. március 25.

Orbán Viktor miniszterelnök
Dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, Közigazgatási és Igazságügyi miniszter,
Dr. Balsai István Alkotmányügyi, Igazságügyi és Ügyrendi Bizottság elnöke,
Dr. Lukács Tamás Emberi jogi, Kisebbségi, Civil- és Vallásügyi Bizottság elnöke

Naphegy tér 8
Hungary – 1016 Budapest
Office Tel: +36 1 413 2200
Office Fax: +36 1 413 2201
E-mail: office@errc.org
www.errc.org

Tisztelt Miniszterelnök Úr, Miniszter Úr, és Elnök Urak!

Az Európai Roma Jogok Központja, a romák elleni rasszizmus és diszkrimináció ellen küzdő, nemzetközi jogvédő szervezet ezúton kívánja kifejezni aggodalmát az új Alkotmány tervezetével kapcsolatban, amely az országgyűlési biztosok intézményének átalakítását, továbbá a kisebbségi jogok tekintetében egyéb változásokat is tartalmaz.

Az alkotmánytervezet alapján a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési Biztosa (Kisebbségi Ombudsman), valamint a további alkotmányos jogok védelmével megbízott országgyűlési biztosok és azok hivatalainak autonóm működése megszűnne, és helyettük egyetlen országgyűlési biztos lenne felelős az összes vonatkozó területért, munkáját pedig helyettes ombudsmanok segítenék. A jelenlegi szabályozás szerint az önállóan működő Kisebbségi Ombudsman független módon járhat el, és ily módon kifejezetten a kisebbségi jogok védelmére hivatott mechanizmust képvisel, valamint eszközt biztosít a diszkrimináció elleni küzdelemben. Úgy gondoljuk, hogy az új Alkotmányban a tervezett átalakítás csorbát ejthet a Kisebbségi Ombudsman eddigi független munkavégzésén, ezért arra kérjük a Magyar Országgyűlést, hogy biztosítsa: az intézménynek akkor is megmarad a független vizsgálatok elvégzésére való jogosultsága, ha a Kisebbségi Ombudsmanhoz tartozó ügyeket Helyettes Ombudsmanhoz helyezik át.

A Kisebbségi Ombudsman az alkotmánytervezet rendelkezései és a jogszabályi változások kapcsán több olyan pontot is kiemelt, amely változások a magyarországi kisebbségeket kedvezőtlenül érinthetik. Az alkotmánytervezet tiszteletben tartja ugyan a nemzeti és etnikai kisebbségek nyelveit, viszont nem fogalmazza meg egyértelműen, hogy az Állam garantálja és támogatja a kisebbségi nyelvek használatát. A tervezet nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely biztosítaná a közügyekben való kollektív részvétel jogát, valamint nem szabályozza a nemzeti és etnikai kisebbségek hatékony képviseletét helyi, regionális és országos szinten. Különösen a kisebbségi önkormányzati rendszert érintő jelentős pénzügyi forrásmegvonás tükrében arra kérjük az Államot, hogy biztosítsa, hogy a kisebbségek politikai jogait az új Alkotmány nem gyengíti tovább. A közelmúltban a kisebbségi önkormányzatoknak a jogalkotási kérdésekben gyakorolható egyetértési joga is eltörlésre került, amely aláásta a képviselőik azon lehetőségét, hogy az őket érintő jogalkotási döntéseket érdemben befolyásolják. Végül itt emlékeztetnénk Önöket az elmúlt évben hozott országgyűlési határozatra¹, amely a kisebbségek Országgyűlésben való képviseletét biztosítja, és amely sajnálatos módon nem került be az új alkotmánytervezetbe.

Mint a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartáját, valamint a Nemzeti Kisebbségek Védelméről szóló Keretegyezményt aláíró állam, Magyarországnak kötelessége elősegíteni azokat a feltételeket, melyek a nemzeti kisebbségekhez tartozó egyének kultúrájának a fenntartásához és fejlesztéséhez szükségesek, továbbá hozzájárulnak önazonosságuk alapvető elemeinek – nevezetesen vallásuk, politikai részvételük, nyelvük, hagyományaik és kulturális örökségük – megőrzéséhez.

Fentiekre tekintettel az ERRC felhívja a Magyar Kormányt és az Országgyűlést, hogy biztosítsa: az új Alkotmány megóvja, elősegíti és érvényesíti a kisebbségi jogokat, ideértve a diszkrimináció minden formájától való mentességet, a kulturális autonómiát, a kisebbségi oktatást és a kisebbségek hatékony képviseletét. Ennek érdekében arra kérjük a Magyar Kormányt, hogy autonóm, az Országgyűlésnek felelős intézményként tartsa fenn a Kisebbségi Jogok Országgyűlési Biztosának a hivatalát, egyúttal pedig garantálja, hogy a hivatalnak lehetősége legyen független és proaktív tevékenységet végezni a magyarországi kisebbségek érdekében. Tisztelettel kérjük Önöket, hogy szíveskedjenek tájékoztatni a fentieket érintő tevékenységeikkel kapcsolatban.

Tisztelettel:

Robert Kushen, Igazgató, Európai Roma Jogok Központja

¹ Az Országgyűlés 20/2010. (II. 26.) OGY határozata a nemzeti és etnikai kisebbségek országgyűlési képviseletére vonatkozó jogalkotási folyamatról